

Verwarming vleeskuikenstallen

Kris De Baere, Jenny Löffel
15 juni 2011

Verwarmingssystemen

- Directe systemen: verbrandingsproces in stal zelf
    - **Warmtekanon** => meest gebruikte verwarmingssysteem
      - zonder afvoer van gassen
      - met afvoer van gassen
  - Indirecte systemen: verbrandingsproces buiten dierruimte
    - CV met deltabuizen
    - CV met heater
    - vloerverwarming + bijverwarming
    - ...
- + warmterecuperatie (warmtewisselaars)

Project 2008-'09

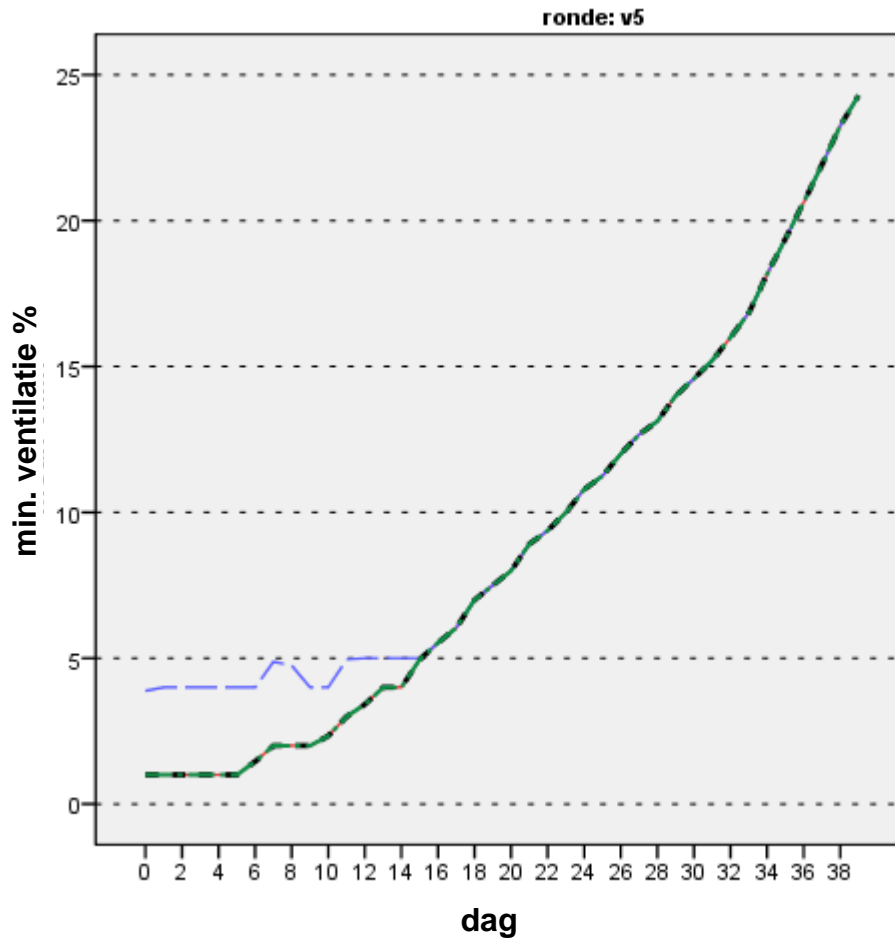
CO₂ reductie in de vleeskuikenhouderij door een optimale verwarming van stallen

vgl. warmtekanon ⇔ CV met deltabuizen

met hoger ingestelde minimumventilatie bij warmtekanon
(6 rondes)

% minimum ventilatie in de nok (1° proefopzet)

verwarming

- warmtekanon
- CV deltabuizen

Vmin bij CV deltabuizen

dag 0-3: 1,0 m³/h/kg LG

dag 4-10: 1,0 -> 0,7 m³/h/kg LG

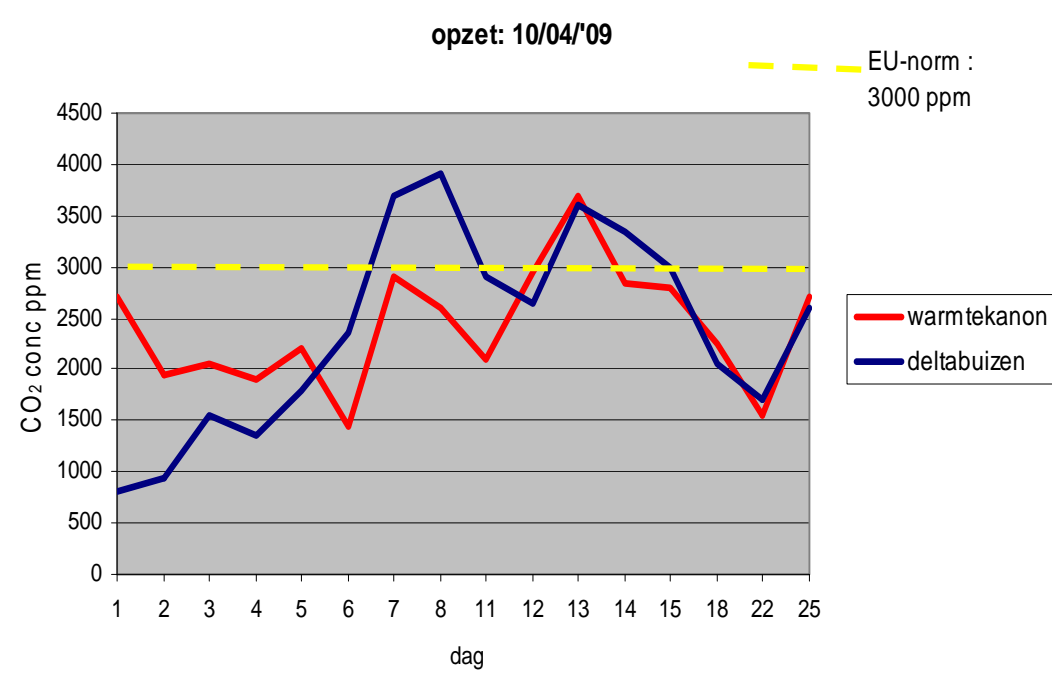
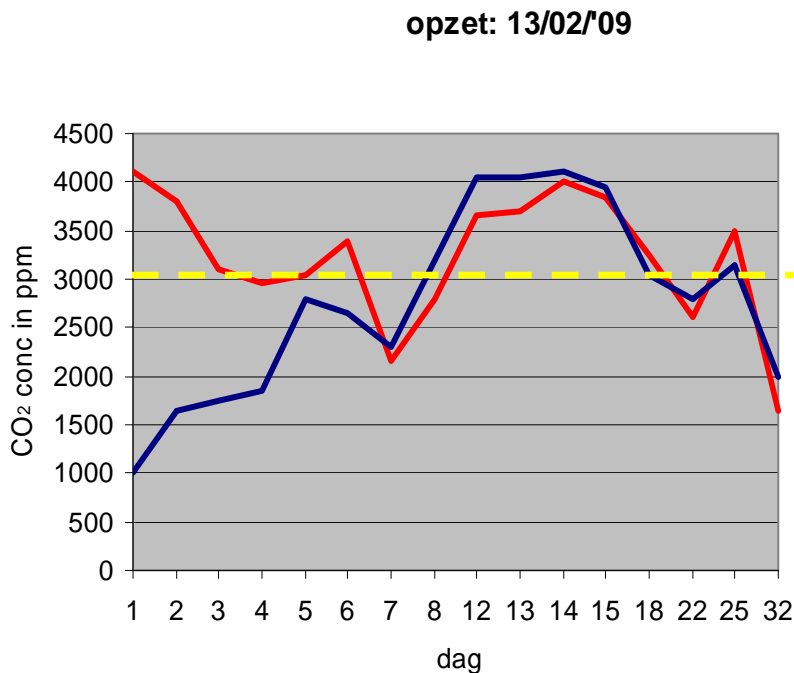
dag 11-eind: 0,7 m³/h/kg LG

Vmin bij warmtekanon:

dag 0 - 10: 7,0 -> 1,3 m³/h/kg LG

dag 11 - 15: 1,3 -> 0,7 m³/h/kg LG

Project CO₂-reductie: CO₂ metingen

warmtekanon:

directe verbranding in stal

ondanks hoger ingestelde min. ventilatie → hoger CO₂-gehalte in 1° week blijft

vanaf 2° week ook bij CV-systeem: hoge CO₂ waarden (ademhaling kuikens)

Project CO₂-reductie: resultaten (dag 39)

	CV deltabuizen	warmtekanon
ronde % uitval	3,8	3,4 +
1-4 bruto levend gewicht (g)	2557	2550
netto VC	1,66 +	1,70
productiegetal	371,9	364,7
ronde % uitval	3,8	3,1 +
5-6 * bruto levend gewicht (g)	2469	2440
netto VC	1,76	1,74
productiegetal	343,5	339,2
Energieverbruik (gem. 6 rondes) in kWh / 1000 kuikens	1190	1335 (+12%)

* ronde 5-6: kleiner warmtekanon

Warmtekanon ↔ CV met deltabuizen

- verbranding van fossiele brandstoffen in de stal
  - hogere CO₂-concentraties in de stal <=> EU-norm: 3000 ppm
  - hogere minimumventilatie om CO₂ af te voeren
    - => hogere energiekost
- temp. verschillen tussen de 5 sensoren / afdeling
+ temp. schommelingen i.f.v. de tijd groter dan bij CV
- technische resultaten vergelijkbaar met deltabuizen
- uitval lager
- beoordeling kuikens vergelijkbaar met deltabuizen

Warmtekanon ↔ CV met deltabuizen

1° proefopzet 2008 - '09 (project CO₂-reductie)

- met hoger ingestelde minimumventilatie bij warmtekanon
  - hogere CO₂-concentraties in de stal <=> EU-norm: 3000 ppm
  - hogere energiekost
  - technische resultaten vgl. met CV met deltabuizen

Wat is resultaat bij éénzelfde ventilatieniveau?

(energieverbruik, CO₂-concentratie en technisch resultaat)

2° proefopzet 2011 warmtekanon ↔ CV met deltabuizen

- bij zelfde instellingen voor de ventilatie

Warmtekanon $\Leftrightarrow$ CV met deltabuizen

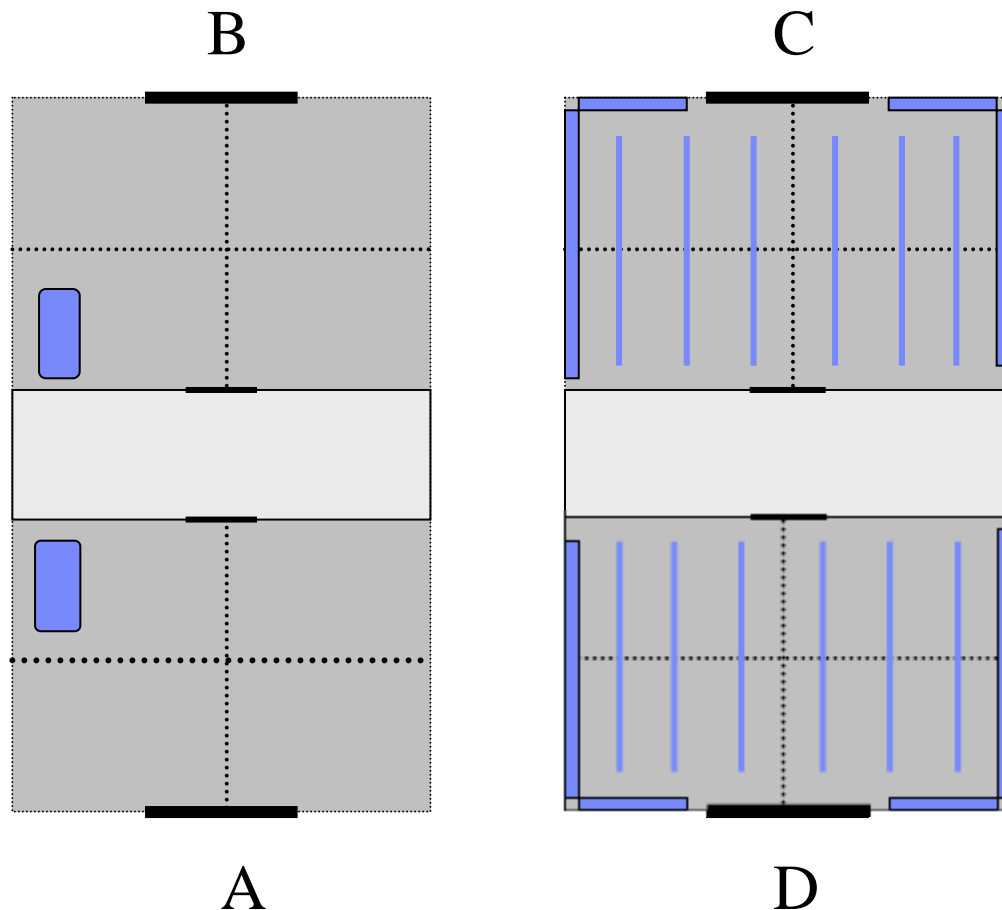
2° proefopzet (2 rondes / januari - april 2011)

bij zelfde instellingen voor de ventilatie

met steun van het project “Energiebewust boeren”

Proefopstelling Proefbedrijf

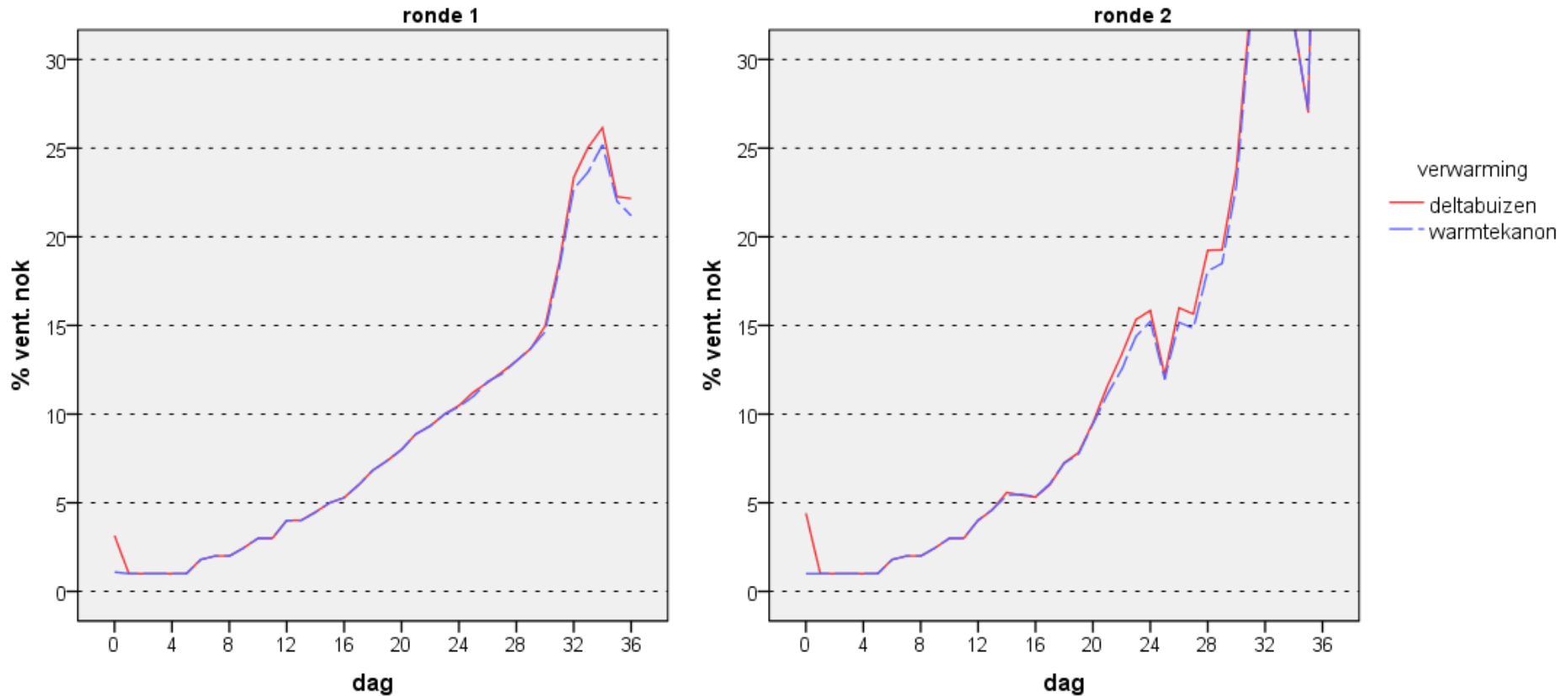

2 proefrondes

A en B: warmtekanon

C en D: deltabuizen

Werkelijke ventilatie (%)

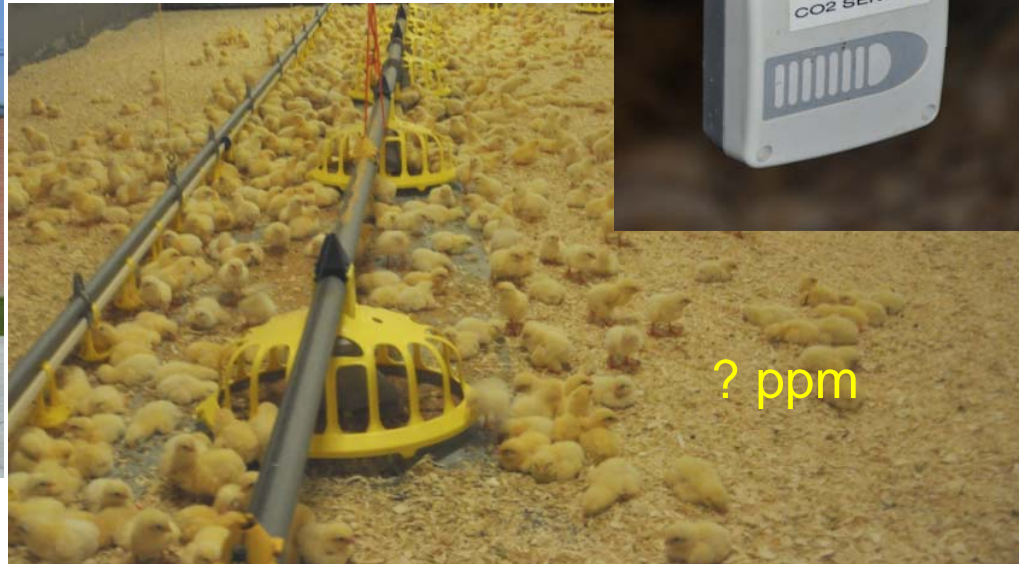

min. ventilatie bij CV en warmtekanon:

dag 0 - 16: 1,0 → 0,7 m³/h/kg LG

vanaf dag 17: 0,7 m³/h/kg LG

Luchtkwaliteit: CO₂-concentratie

■ CO₂-balans

productie: - dieren
- directe verwarming

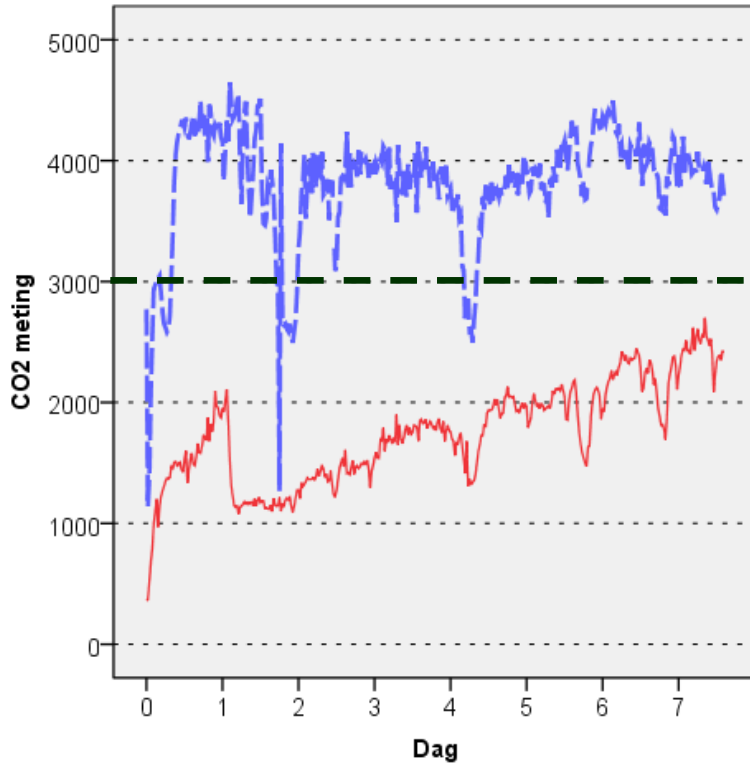
afvoer: ventilatie

norm: < 3000 ppm

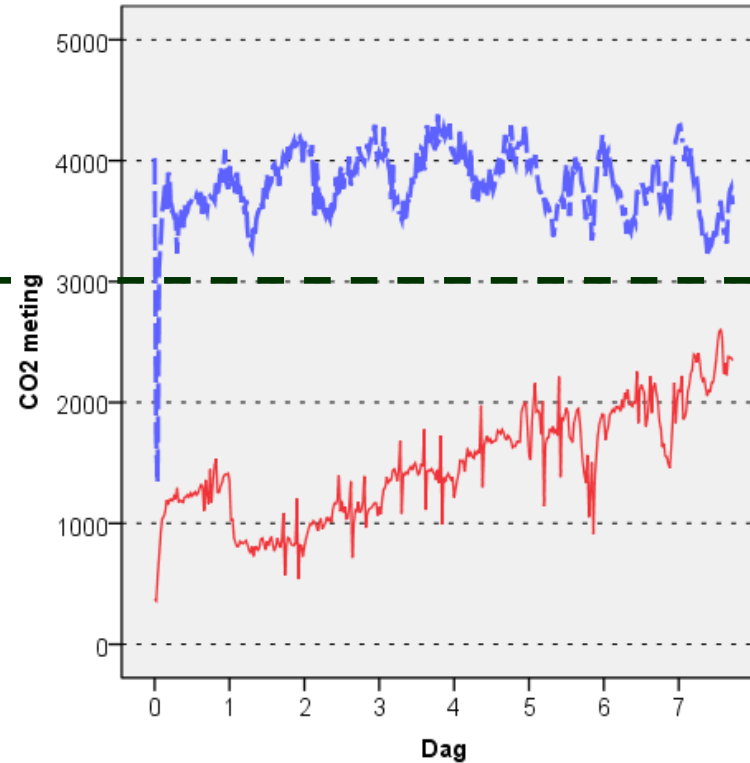
CO₂-meting (dag 0-7)

opzet: 4/01/2011

opzet: 1/03/2011

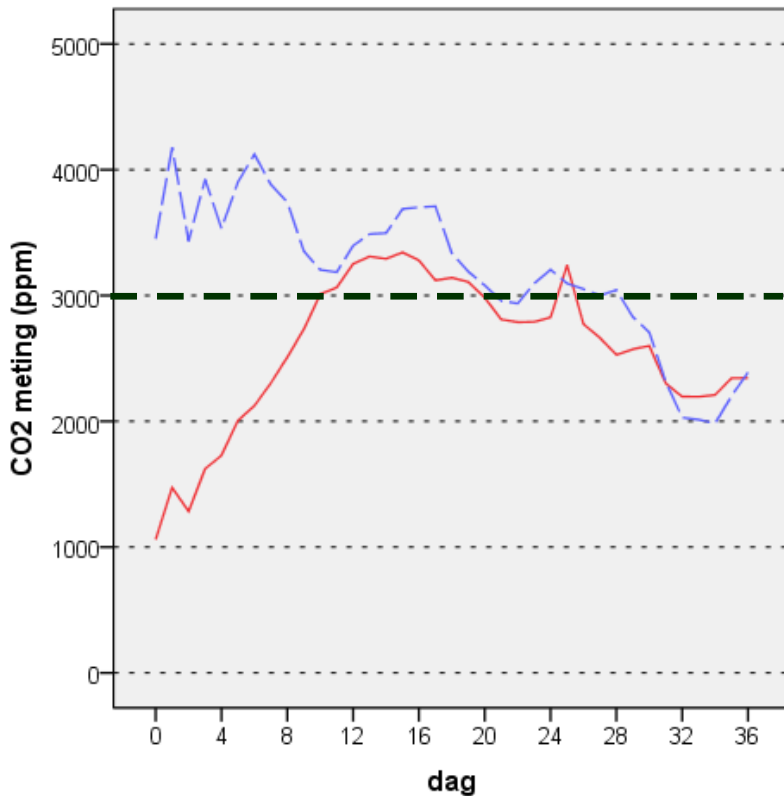
verwarming
— deltabuizen
— warmtekanon

norm:
— 3000 ppm

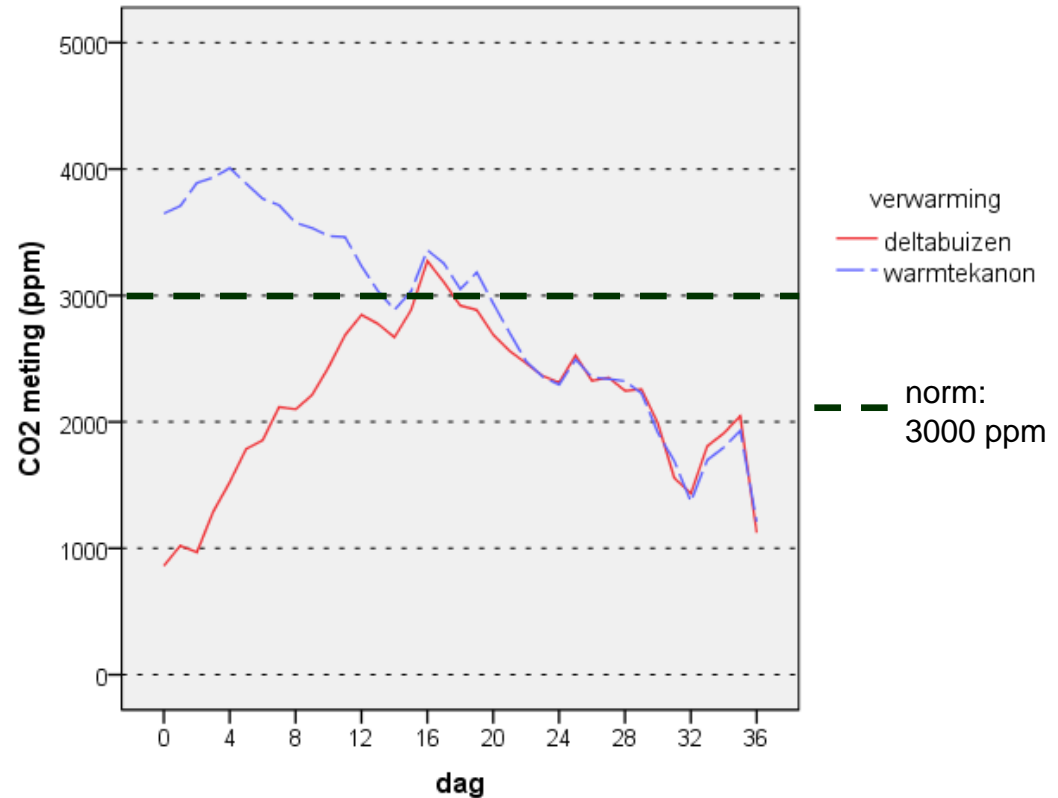
warmtekanon: directe verbranding in stal → hoger CO₂-gehalte dan bij CV
1° week CO₂ > norm van 3000 ppm

CO₂-meting (dag 0-36)

opzet: 4/01/2011

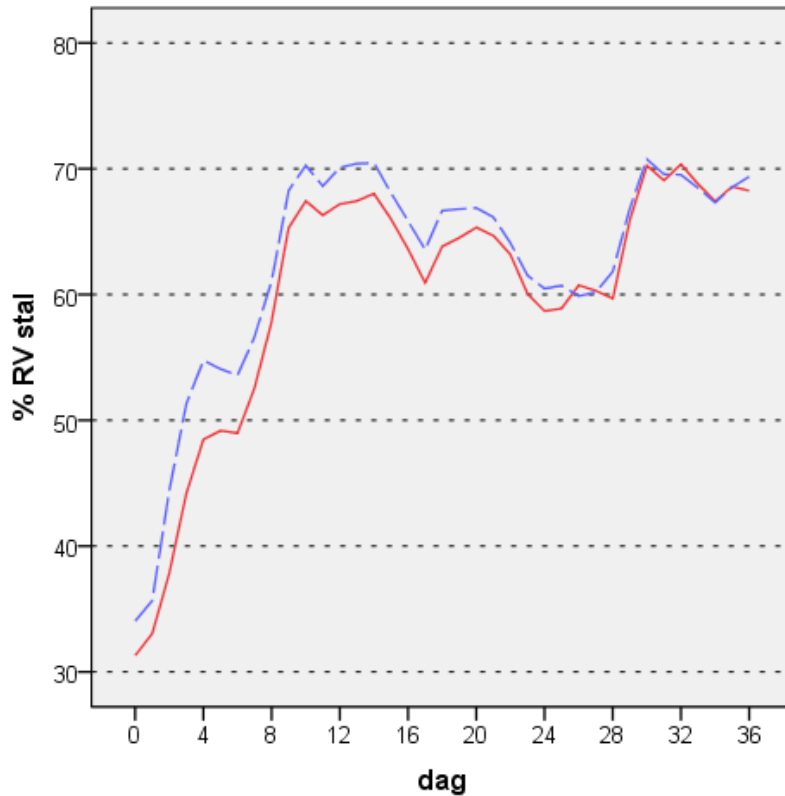
opzet: 1/03/2011

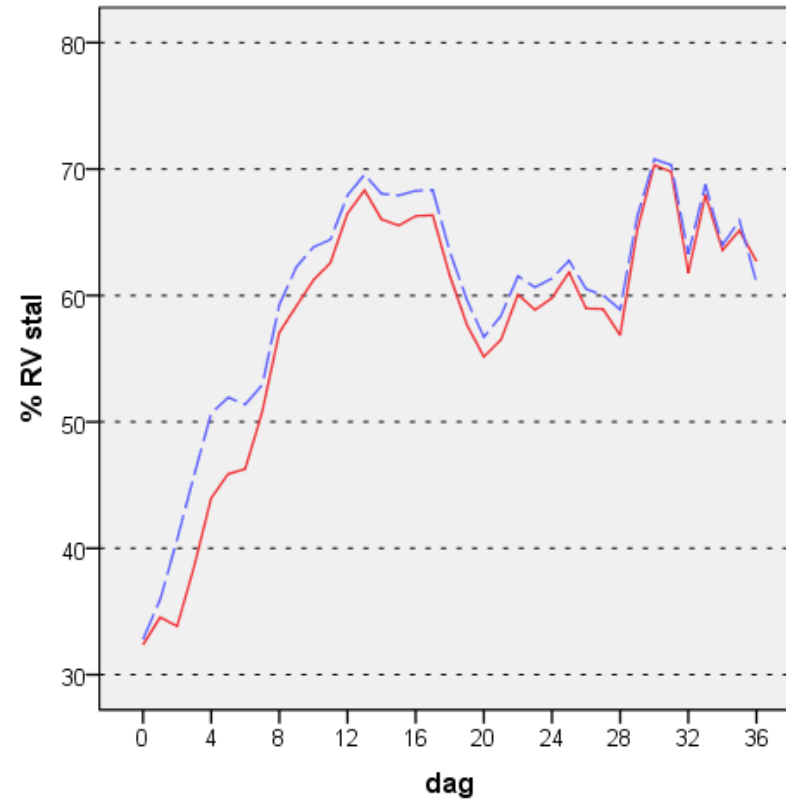
- warmtekanon: in eerste weken CO₂-gehalte hoger / > norm 3000 ppm
- vanaf dag 10 vooral CO₂-productie van ademhaling dieren

Relatieve vochtigheid (% RV)

opzet: 4/01/2011

opzet: 1/03/2011

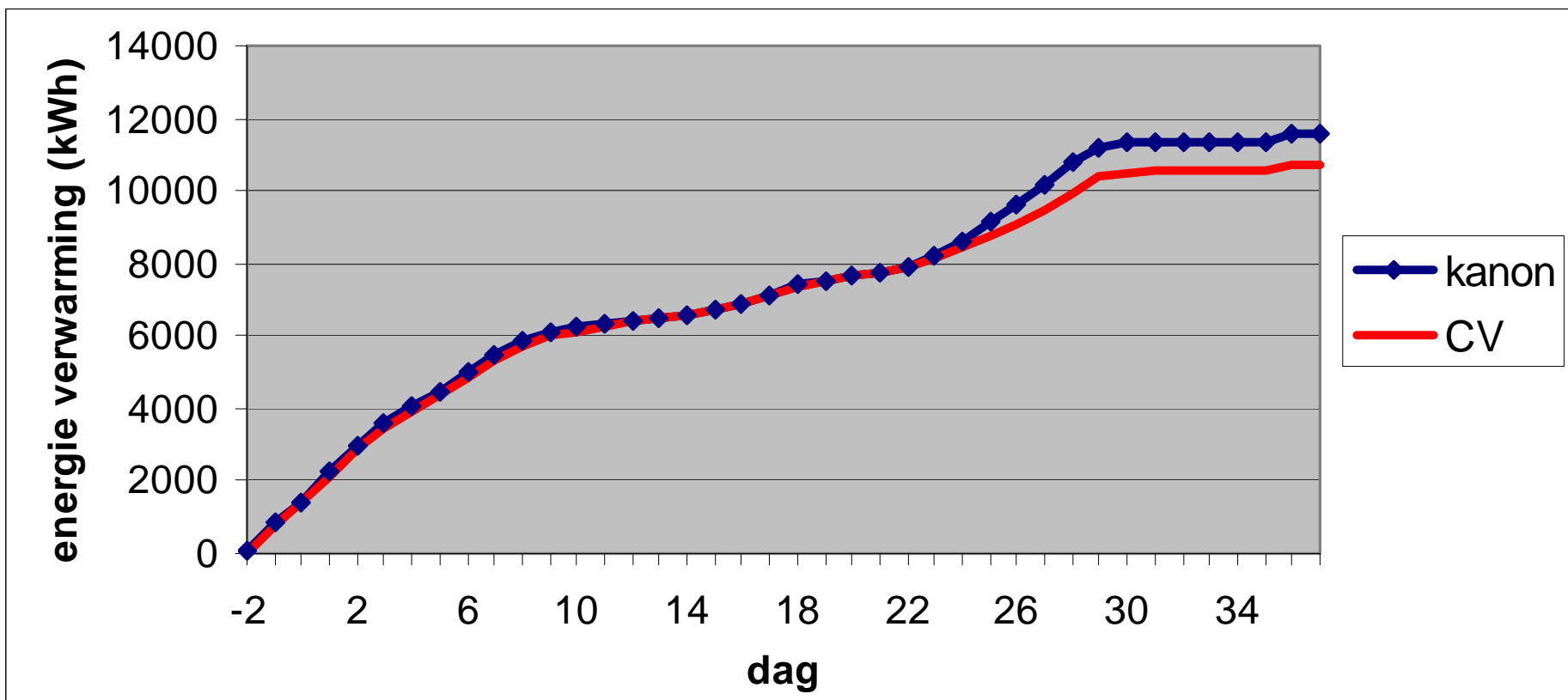

verwarming
— deltabuizen
- - warmtekanon

Energieverbruik verwarming (totaal ronde)

kWh / afdeling (300 m² / 6000 kuikens)

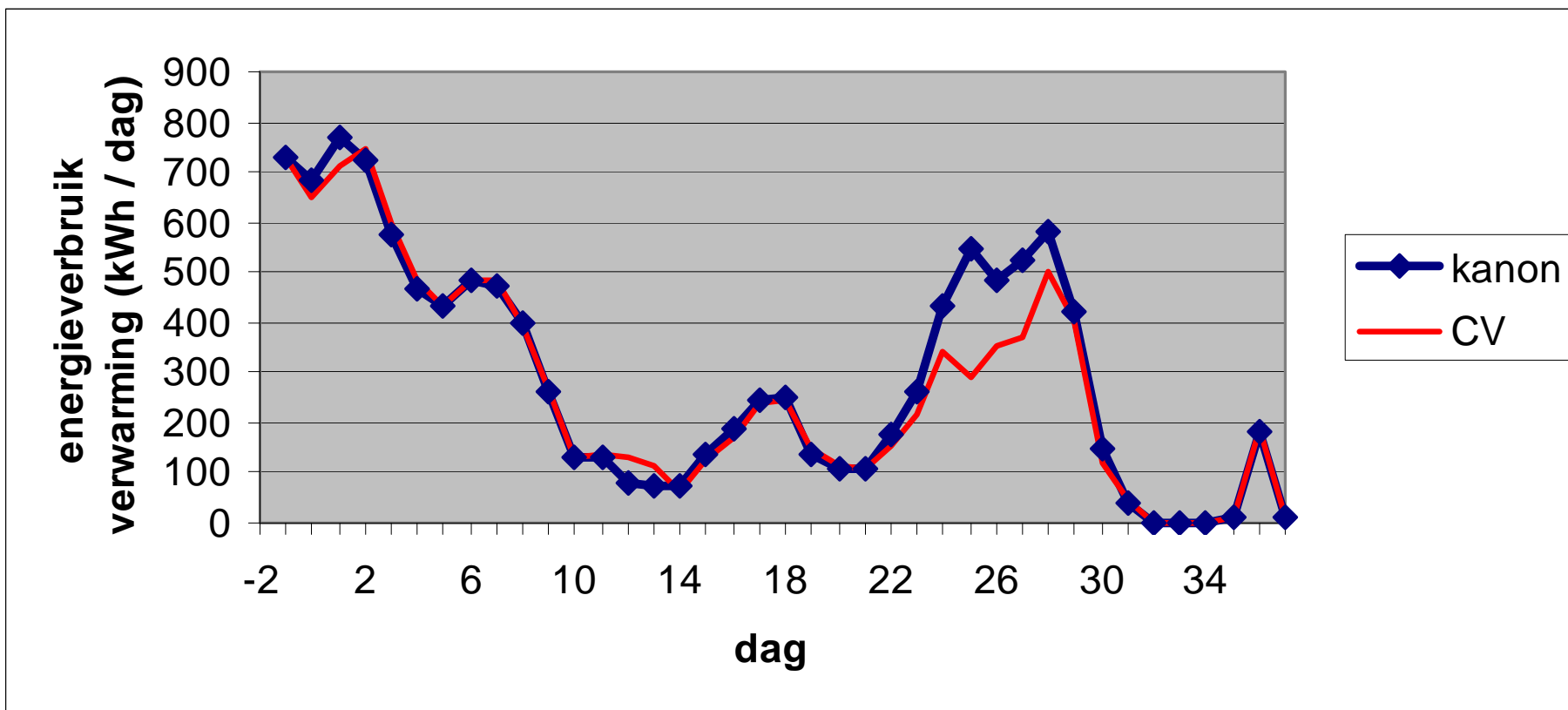
Ronde 1 - opzet: 4/01/2011

Energieverbruik verwarming (per dag)

kWh / dag / afdeling (300 m² / 6000 kuikens)

Ronde 1 - opzet: 4/01/2011

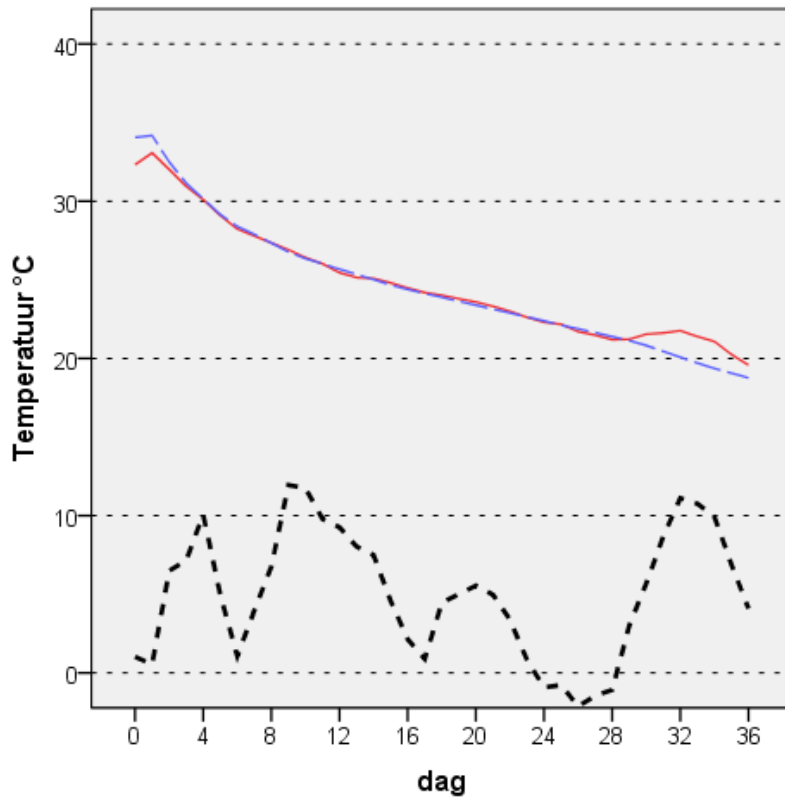

dag 23-28: hoger energieverbruik bij kanon
(externe factor?)

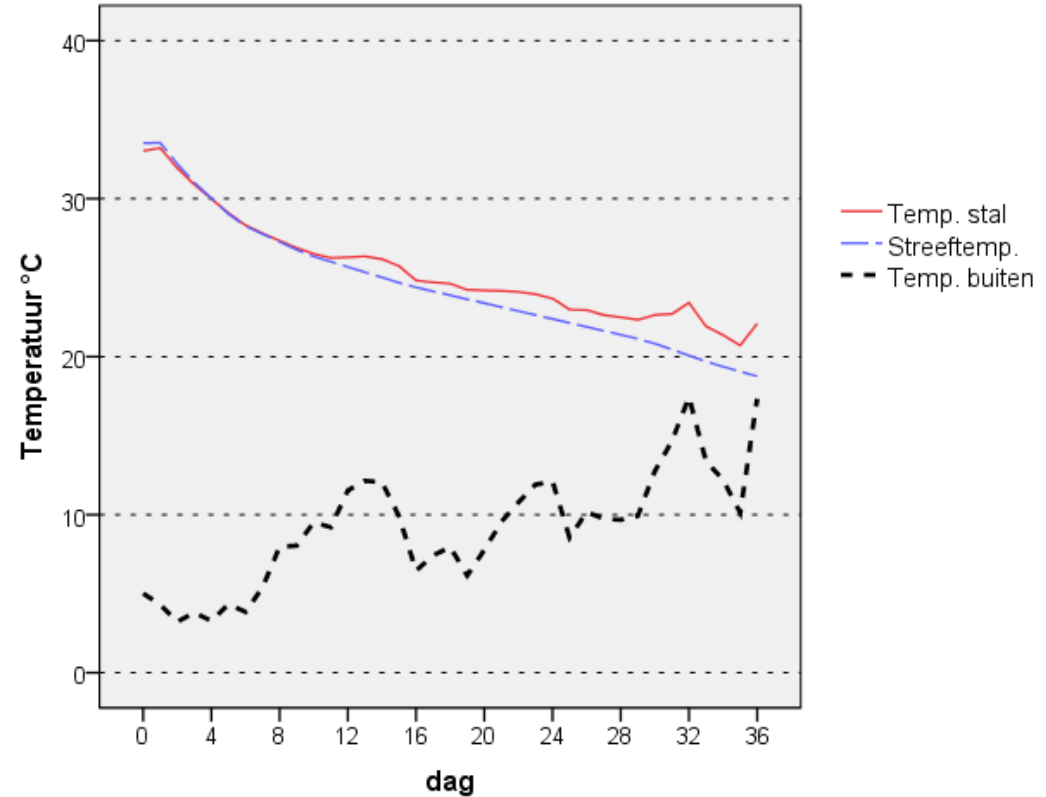
- lage buitentemperatuur
- windinvloed: oost - noordoost

Staltemperatuur – buitentemperatuur (°C)

opzet: 4/01/2011

opzet: 1/03/2011

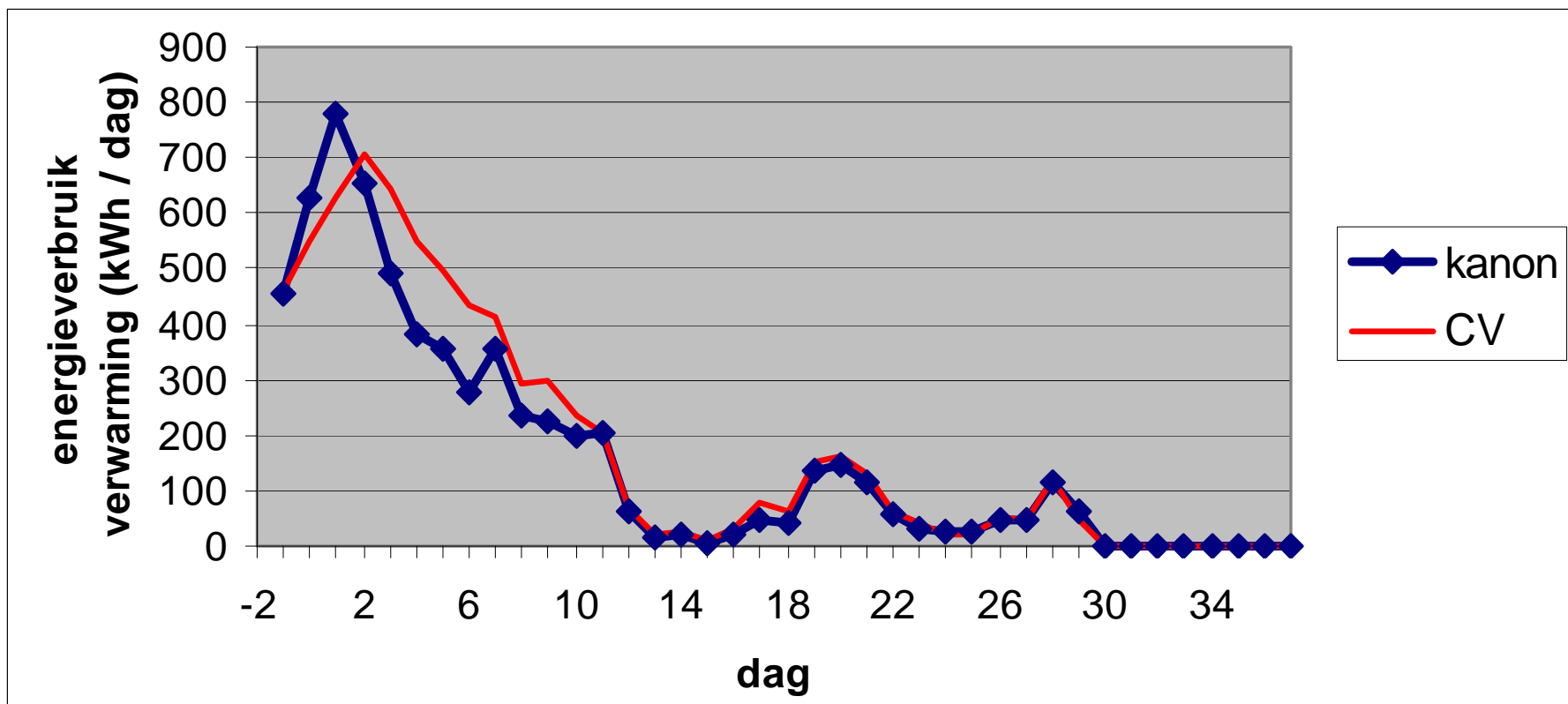

dag 23-28: lage buitentemperatuur

Energieverbruik verwarming (per dag)

kWh / dag / afdeling (300 m² / 6000 kuikens)

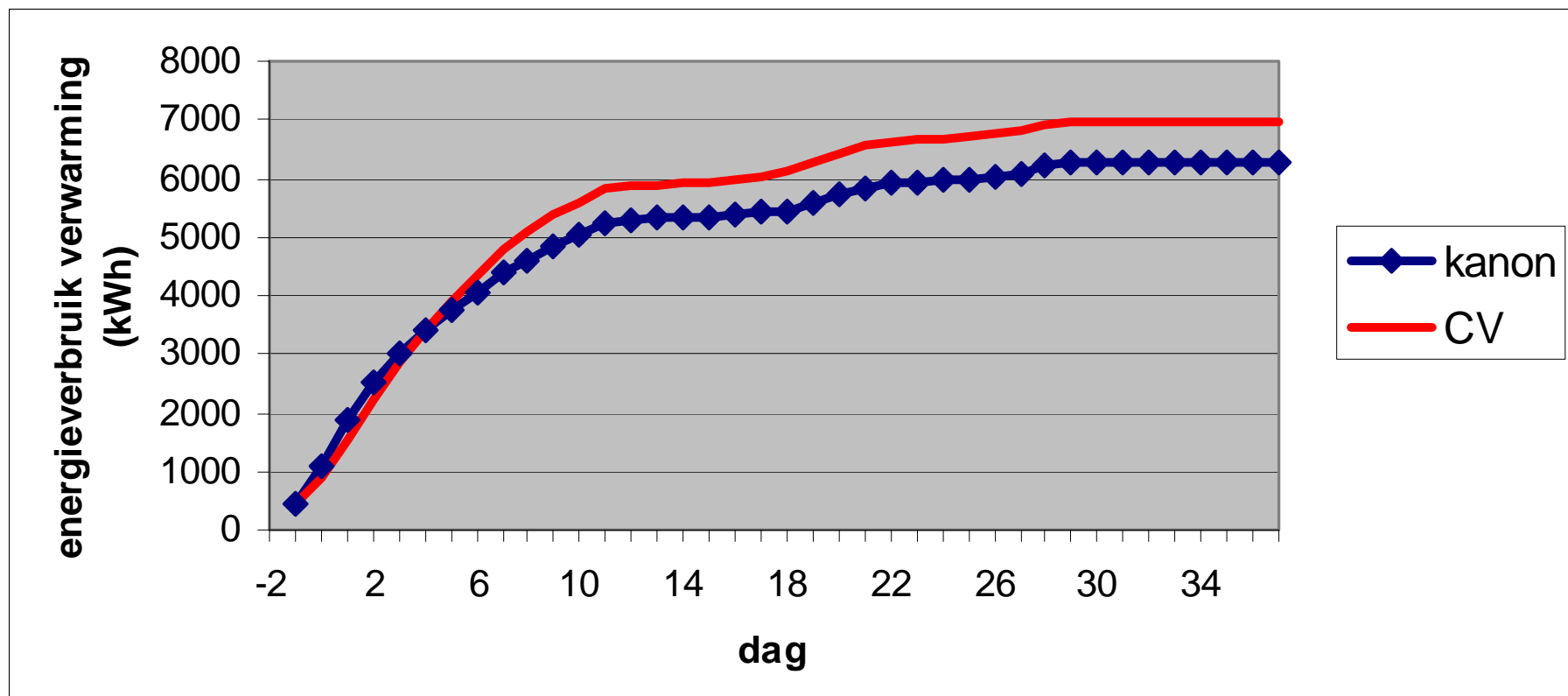
Ronde 2 - opzet: 1/03/2011

Energieverbruik verwarming (totaal ronde)

kWh / afdeling (300 m² / 6000 kuikens)

Ronde 2 - opzet: 1/03/2011

Verwarming: energieverbruik

Energieverbruik per 1000 kuikens

opzet	CV deltabuis	warmtekanon
4/01/'11 tot dag 14	1097 kWh	1098 kWh = ~115 liter petroleum
(r1) tot dag 36	1790 kWh	1927 kWh +8% * ~201 liter petroleum
1/03/'11 tot dag 14	986 kWh	890 kWh -10% ~ 93 liter petroleum
(r2) tot dag 36	1160 kWh	1045 kWh -10% ~109 liter petroleum

* externe factor?

Verwarming: CO₂-uitstoot - brandstofkost

CO₂-uitstoot verwarming (kg CO₂ / 1000 kuikens / ronde)

		CV deltabuis (aardgas)	warmtekanon (petroleum)	
dag 36	ronde 1	390	509	+ 31 %
	ronde 2	253	276	+ 9 %

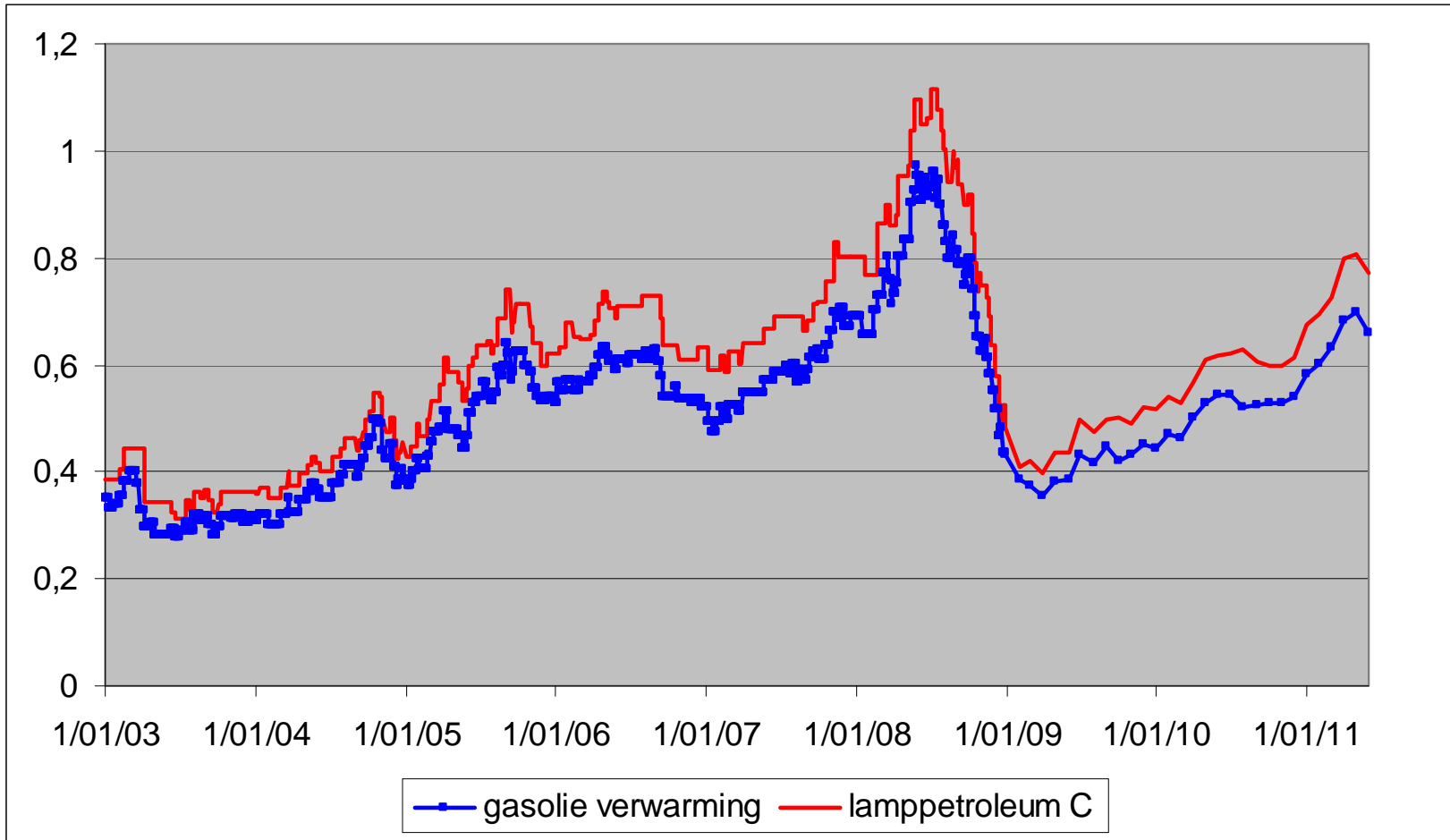
Brandstofkost verwarming (euro / 1000 kuikens / ronde) *

		CV deltabuis *	warmtekanon *	
dag 36	ronde 1	56,1	62,2	+ 8 %
	ronde 2	36,4	32,7	- 10 %

* o.b.v. gem. aardgasprijs in 2010

Evolutie brandstofprijzen

prijs in euro / liter excl. BTW (bron: min. econ. zaken)

Warmtekanon ↔ deltabuizen

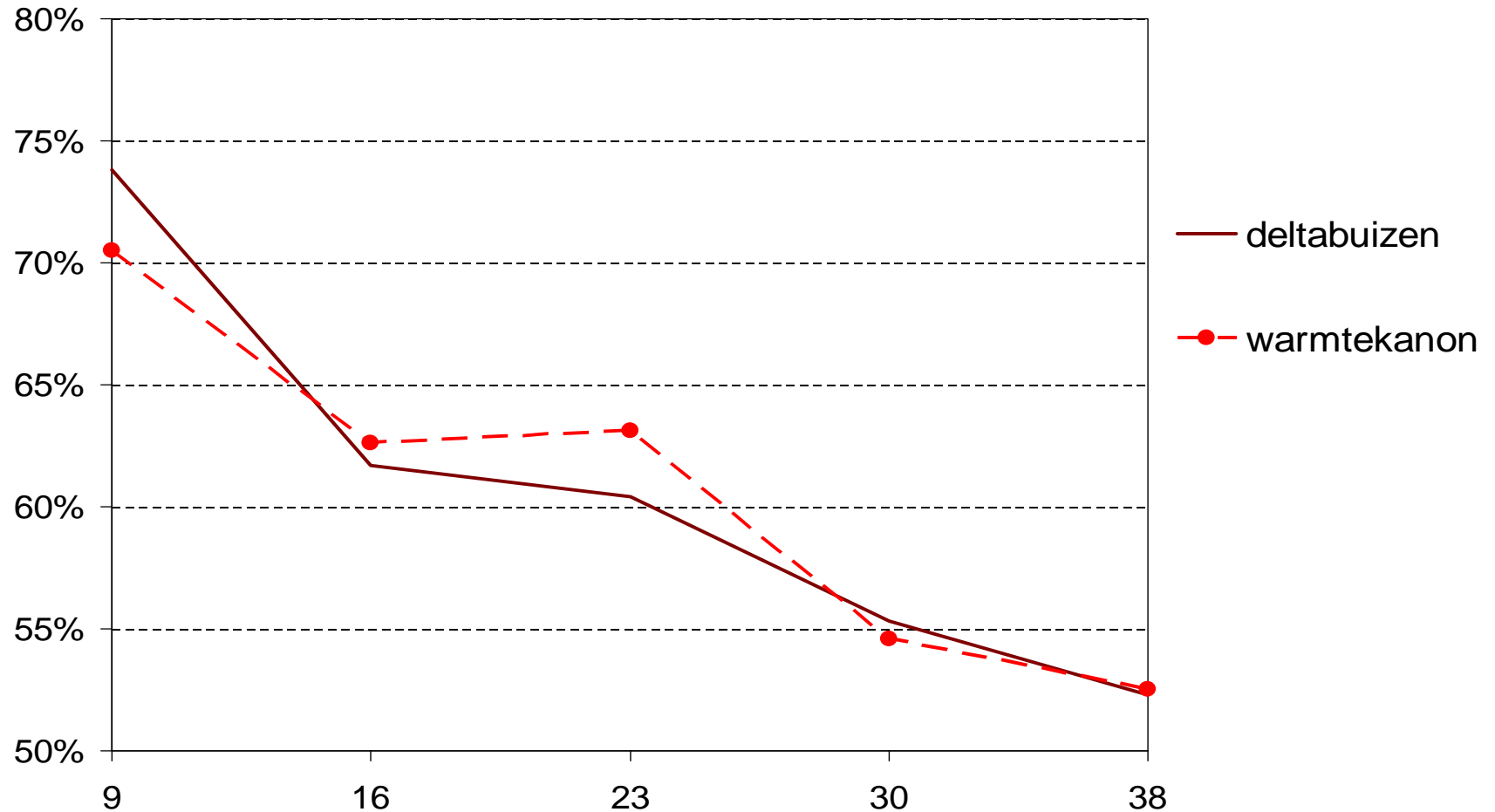
	Dag 14		Dag 36	
	CV delta- buizen	warmte- kanon	CV delta- buizen	warmte- kanon
Ronde 1 % uitval	1,6	1,6	3,5	3,2
4/01/11 bruto gewicht (g)	520	505	2356	2303
netto VC	1,13	1,17	1,57	1,60
productiegetal	318,4	297,3	394,6	378,8
Ronde 2 % uitval	1,1	1,5	2,7	3,0
1/03/11 bruto gewicht (g)	523	520	2289	2311
netto VC	1,12	1,14	1,59	1,60
productiegetal	322,8	314,1	381,0	382,4

Warmtekanon ↔ deltabuizen (gem. 2 rondes)

	CV deltabuizen	warmtekanon
% uitval	3,1	3,1
% pootproblemen	1,2	1,2
% metabole problemen	1,1	1,1
bruto levend gewicht (g)	2322	2307
voederverbruik (kg/pok)	3,49	3,50
water/voeder verhouding	1,72	1,70
netto VC	1,58	1,60
VC 1700	1,35	1,36
productiegetal	387,8	380,6

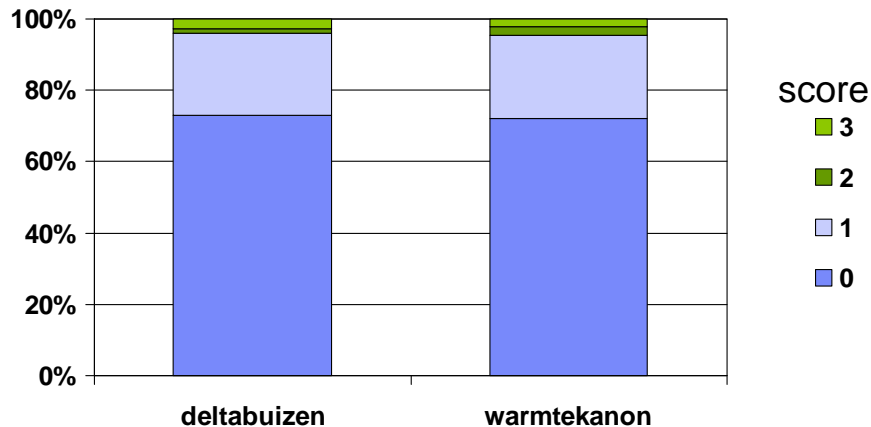
=> geen statistisch aantoonbare verschillen in technisch resultaat

% DS strooisel (gem. 2 rondes)

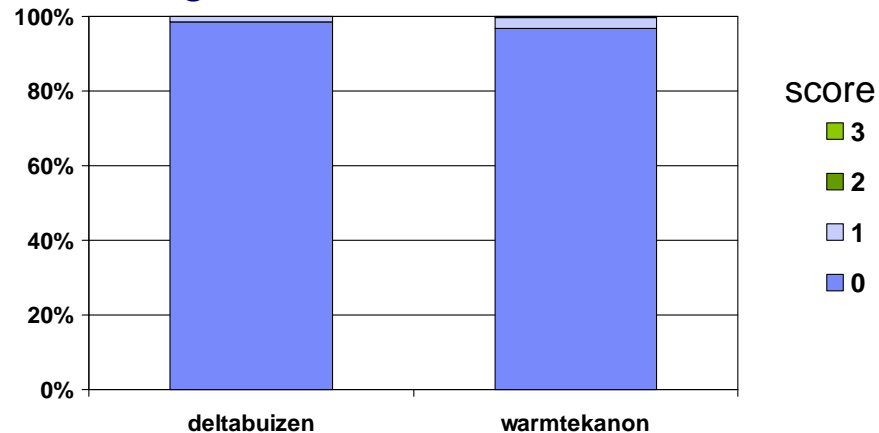

Beoordeling kuikens (% kuikens per score / dag 28 / 2 rondes)

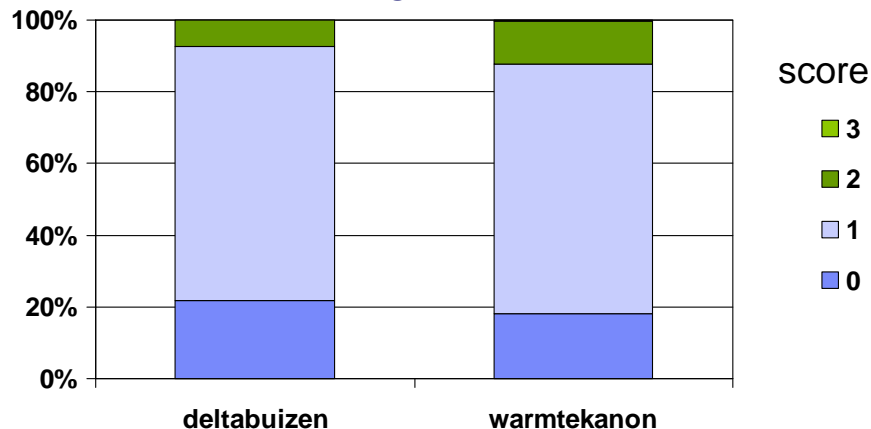
irritatie hakken

bevuilding borst

voetzoolaantasting

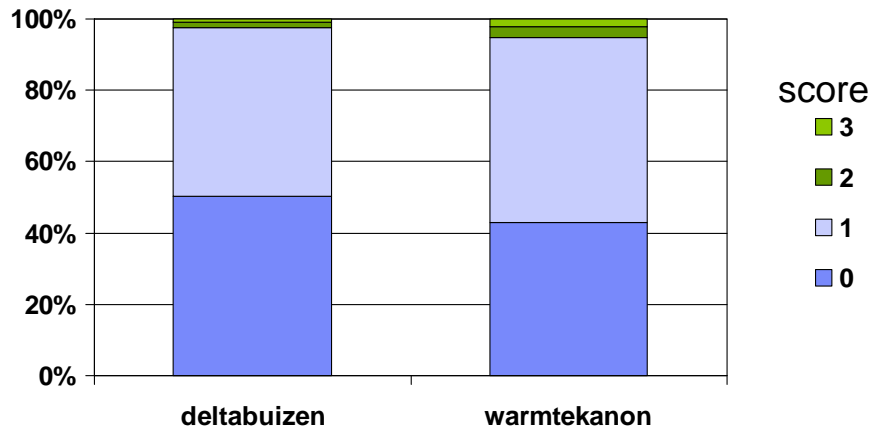

Geen duidelijke verschillen in beoordeling kuikens (bevuilding, hak- en voetzoolproblemen)

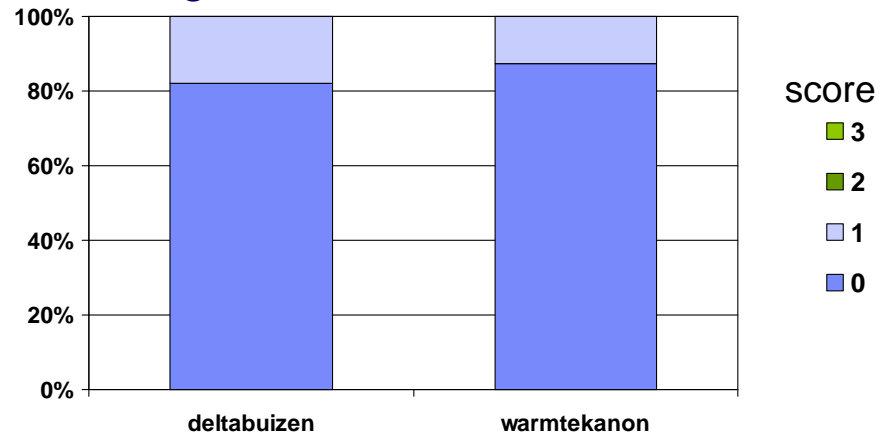
(score van 0 tot 3, waarbij 0 = geen aantasting en 3 = heel ernstige aantasting)

Beoordeling kuikens (% kuikens per score / dag 36 / 2 rondes)

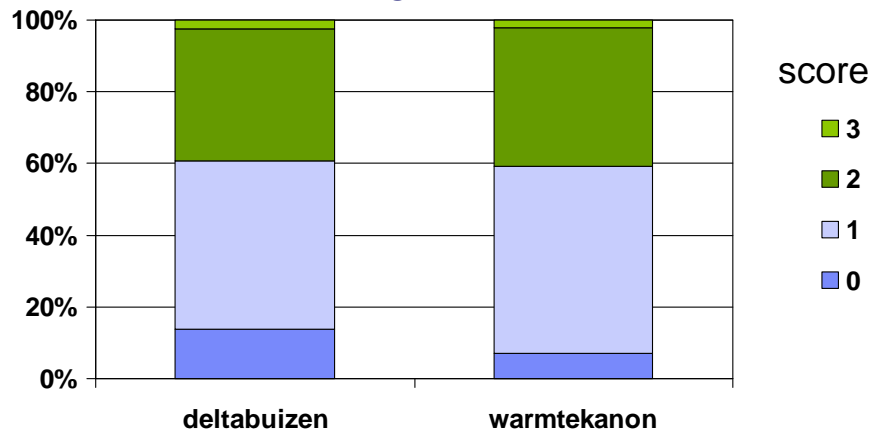
irritatie hakken

bevuilding borst

voetzoolaantasting

Geen duidelijke verschillen in beoordeling kuikens (bevuilding, hak- en voetzoolproblemen)

(score van 0 tot 3, waarbij 0 = geen aantasting en 3 = heel ernstige aantasting)

Warmtekanon ↔ CV met deltabuizen

2° proefopzet over 2 proefrondes

- CO₂-problematiek
  - bij warmtekanon
    - hogere CO₂-concentraties in de stal tot dag 10
    - overschrijding van EU-norm 3000 ppm in winter rondes
    - hogere CO₂ uitstoot verwarming
  - hoge CO₂-productie via ademhaling vleeskuikens
    - ook bij CV voldoende ventilatie nodig om CO₂-concentratie onder norm van 3000 ppm te houden (dag 10 – 20)
- energieverbruik vergelijkbaar
- uitval, technische resultaten vergelijkbaar met deltabuizen
- strooiselkwaliteit, voetzool- en hakaantasting: geen verschillen met CV

Warmtekanon

- directe verbranding brandstof
- voordelen
  - hoog rendement
  - lagere investeringskost (ca. 0,4 euro / dierplaats)
- nadelen
  - open verbranding, schadelijke gassen in stal
  - hoger brandgevaar (stofophoping, onderhoud)
  - hogere CO₂, meer ventilatie nodig
- alternatief: warmtekanon met afvoer van gassen

CV met deltabuizen

- centrale verwarming (warm water) op aardgas, stookolie, ...
- voordelen
  - geen open verbranding in de stal, geen schadelijke gassen
  - lagere CO₂, minder ventilatie nodig
  - energieverbruik +/-
  - alternatieve energiebronnen mogelijk
- nadelen
  - hogere investeringskost (0,75 à 0,90 euro / dierplaats)
  - meer werk om te reinigen

Meer info

website: www.proefbedrijf.be

- presentaties
- publicaties
- brochure: “Stalverwarming en CO₂ onder controle houden”
(demoproject ‘CO₂-reductie’)

website: www.enerpedia.be

- info: energie besparen, produceren, alternatieve energiebronnen

